

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2023/1905,**10. mai 2023,****tähelepanekutega, mis on ENISA (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa**

EUROOPA PARLAMENT,

- võttes arvesse oma otsust ENISA (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0115/2023),
- A. arvestades, et ENISA (edaspidi „amet“) tulude ja kulude eelarvestuse ⁽¹⁾ kohaselt oli ameti 2021. aasta lõplik eelarve 23 473 060 eurot (sealhulgas Kreeka ametiasutuste 640 000 euro suurune toetus büroohoone üürimiseks), st 2020. aasta eelarvest 8,26 % suurem; arvestades, et ameti eelarve koosneb peamiselt liidu eelarvest eraldatud vahenditest;
- B. arvestades, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) märkis oma aruandes ameti eelarveaasta 2021 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et ta sai piisava kindluse selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib, et eelarveaasta 2021 eelarveseire tulemusel oli jooksva aasta kulukohustuste assigneeringute eelarve täitmise määr 99,51 %, mis on 2020. aasta määrast 2,16 % kõrgem; märgib ka, et jooksva aasta maksete assigneeringute täitmise määr oli 77,40 % (mis ei vastanud ameti kavandatud eesmärgile 85 %), mis on 2020. aastaga võrreldes 8,77 % võrra kõrgem;

Tulemuslikkus

2. märgib, et amet kasutab põhilisi tulemusnäitajaid, et hinnata oma tegevust ja tulemusi enda tööprogrammi eesmärkide saavutamisel, näiteks lisaväärtust ELi institutsioonidele, organitele ja asutustele ning liikmesriikidele poliitika kujundamise ja rakendamise toetamisel ning suutlikkust panustada Euroopa küberkerksusesse, pakkudes muu hulgas õigeaegset ja tõhusat teavet ja teadmisi; väljendab heameelt selle üle, et järgiti kõiki peamisi tulemusnäitajaid ja et amet tõstis esile meetmeid, mis võivad tema töö tõhusust ja tulemuslikkust suurendada; soovib siiski ametil võtta teadmiseks näitajad, mida ei ole veel saavutatud või milles on maha jäädud;
3. märgib, et amet uuris võimalust panustada jagatud teenuste kaudu ELi institutsioonide, organite ja asutuste tulevase küberkerksuse määruse rakendamisse, tehes koostööd CERT-EU ja ELi asutuste võrgustikuga; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist muutustest aru;

Personalipoliitika

4. märgib, et 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli ametikohtade loetelust täidetud 90,79 % ja liidu eelarves kinnitatud 76 ajutisest teenistujast oli ametisse nimetatud 69 ajutist teenistujat (2020. aastal oli kinnitatud ametikohti 69); märgib, et 2021. aastal töötas ameti heaks ka 27 lepingulist töötajat ja 10 lähetatud riiklikku eksperti;

(1) ELT C 141, 29.3.2022, lk 84.

5. kordab oma muret soolise tasakaalustamatuse pärast ameti kõrgemas juhtkonnas, nimelt töötab seal viis (71 %) meest ja kaks naist (29 %); võtab murega teadmiseks ameti haldusnõukogu koosseisu soolise tasakaalustamatuse, kuna selle 28 liikmest 24 on mehed (86 %); võtab teadmiseks ka ameti kogu töötajaskonna soolise tasakaalu, kus 106 töötajast 57 on mehed (54 %); kordab oma üleskutset, et amet ja liikmesriigid järgiksid kõrgema juhtkonna või haldusnõukogu liikmete esitamisel ja ametisse nimetamisel soolist tasakaalu; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru konkreetsetest meetmetest soolise tasakaalu parandamiseks;
6. märgib, et ametil on inimväärlikuse kaitsmise ja ahistamise ennetamise poliitika, sealhulgas spetsiaalne intraneti lehekülg, iga-aastane erikoolitus, konfidentsiaalsed nõustajad, ning et amet on koostanud vastastikuse mõistmise memorandumid, et jagada konfidentsiaalseid nõustajaid Euroopa Kutseõppe Arenduskeskusega (Cedefop);
7. märgib, et amet tugines oma teenuste osutamisel suurel määral ajutistele töötajatele, kes toetasid igapäevast halduskoormust, arvestades, et pärast ümberkorraldamist ja uue hoone ettevalmistamist oli vaja ka suuremat toetust, mis tekitas lisaturvet finants- ja hankemeeskonnale; märgib lisaks rahuloluga, et ameti läbivaadatud värbamispoliitika on toonud kaasa ajutiste töötajate arvu vähenemise; märgib lisaks kontrollikoja aruande põhjal, et töötajate arvu suurenemine 2021. aastal on tingitud ameti edust mitme pikaajalise vaba ametikoha täitmisel; mõistab, et küberturvalisuse ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektorid on kvalifitseeritud ja pühendunud tööjõu leidmisel väga konkurentsivõimelised;
8. tuletab meelde, kui oluline on töötada välja pikaajaline personalipoliitika, mis käsitleb töö- ja eraelu tasakaalu, elukestvat nõustamist ja konkreetsete koolitusvõimaluste pakkumist karjääri arendamiseks, soolise tasakaalu tagamiseks kõigil personali tasanditel, kaugtöök, õiguseks olla mittekättesaadav, geograafilise tasakaalu parandamiseks, et tagada asjakohane esindatus kõigist liikmesriikidest, ning puuetega inimeste värbamise ja integreerimise kohta, samuti nende võrdse kohtlemise ja nende võimaluste laialdase edendamise tagamise tähtsust; tuletab ametile meelde, et ta arendaks edasi personalipoliitikat ja töökultuuri, et reageerida tõhusamalt personaliuringute käigus saadud tagasisidele;

Hanked

9. märgib, et 2021. aastal viis amet lõpule kokku 58 riigihankemenetlust (sealhulgas kaks koos Euroopa Kutseõppe Arenduskeskusega (Cedefop));
10. võtab kontrollikoja aruande põhjal murelikult teadmiseks, et amet sõlmib süstemaatiliselt madala maksumusega lepinguid ilma eelarvevahendite kasutaja poolt heaks kiidetud ja allkirjastatud asjakohase lepingu sõlmimise otsuseta, mis ei ole kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046^(?) I lisa punktidega 30.3–30.4; võtab teadmiseks ameti vastuse, et ta on juba astunud vajalikke samme selle probleemi lahendamiseks; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist muutustest aru;
11. võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks, et selleks, et otsustada, kas tellida teatav teenus allhanke korras või pakkuda seda asutusesiselt, on amet töötanud välja ja kasutab kulude-tulude analüüsi meetodikat ning et sellel meetodikal on disainis puudusi, mis võivad mõjutada otsustusprotsessi objektiivsust ja tekitada ametile finantsriske; võtab teadmiseks ameti vastuse, et ta on juba astunud vajalikke samme selle probleemi lahendamiseks; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist muutustest aru;
12. märgib kontrollikoja aruande põhjal, et amet kasutas kahes hankemenetluses lepingu sõlmimise kriteeriumina ettevõtte tehnilist suutlikkust, mis on selgelt seotud pakkujate, mitte pakumuse, hindamisega, ning et selline valiku- ja hindamiskriteeriumide kattumine õõnestab õiguskindlust ning seab ametile maine- ja õiguslikud riskid; võtab teadmiseks ameti vastuse, et ta on juba astunud vajalikke samme selle probleemi lahendamiseks; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist muutustest aru;

^(?) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2018/1046, 18. juuli 2018, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

13. tuleb meelde, kui oluline on tagada kõigi riigihankemenetluste pakkujatevaheline aus konkurents ning võimaldada kaupade ja teenuste hankimist parima hinnaga, järgides seejuures läbipaistvuse, proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtteid; palub rakendada komisjoni välja töötatud e-hangete infotehnoloogiavahendeid; nõuab, et menetlusi ja hankejuhiste malle ajakohastataks ja selgitataks; võtab murelikult teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku, et avalike hangete puudused suurenevad ja on enamikus asutustes jätkuvalt suurim reeglitevastaselt tehtud maksete allikas;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus

14. võtab teadmiseks ameti kehtestatud meetmed ja jätkuvad püüdlused tagada läbipaistvus, huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning märgib, et haldusnõukogu liikmete elulookirjeldused ning nende kohustuste deklaratsioonid ja huvide deklaratsioonid avaldatakse ameti veebisaidil;
15. võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks, et aastatel 2019–2021 hindas amet kolme võimaliku huvide konflikti juhtumit seoses kõrgema astme töötajaga, kes asus tööle mujale, ning et kontrollikoja läbivaadatud juhtumi puhul ei konsulteerinud amet ühiskomiteega, rikkudes personalieeskirjade artiklit 16; võtab teadmiseks ameti vastuse, et amet moodustab ametlikult ühiskomitee, et järgida kohaldatavat õigusraamistikku; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist muutustest aru;
16. rõhutab vajadust kehtestada süstemaatilisemad eeskirjad läbipaistvuse, ühitamatuse, huvide konflikti, ebaseadusliku lobitöö ja pöördukse efekti kohta; palub ametil tugevdada oma sisekontrollimehhanisme, sealhulgas luua sisemine korruptsioonivastane mehhanism;

Sisekontroll

17. märgib, et siseauditi talitus avaldas 2019. aastal aruande personalihalduse ja eetika kohta ning selles anti neli olulist ja kolm väga olulist soovitus; märgib, et kuigi siseauditi talitus lõpetas nelja soovituseta täitmise, jäid kolm olulist soovituseta 2021. aasta lõpus täitmata ja neid ei rakendatud ettenähtud aja jooksul täielikult; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist muutustest aru;
18. märgib, et siseauditi talitus viis 2021. aastal läbi strateegilise planeerimise programmitöö ja tulemusjuhtimise auditi ning esitas 2022. aasta aprillis oma lõpliku auditiaruande koos kolme olulise soovituseta; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist muutustest aru;
19. märgib, et amet võttis 2021. aastal vastu tundlike funktsioonide poliitika (mis jõustus 2022. aasta mais);
20. märgib, et 2021. aasta sisekontrolli hindamisest selgub, et sisekontrollid annavad piisava kindluse selle kohta, et ameti tegevuspõhimõtted, protsessid, ülesanded ja käitumine koos hõlbustavad selle tulemuslikku ja tõhusat toimimist, aitavad tagada sise- ja välisaruannduse kvaliteeti ning tagada vastavust ameti eeskirjadele, ning et teatavaid põhimõtteid on siiski vaja parandada, sealhulgas ameti sisekontrolliraamistiku näitajate täpsustamine, ettevõtte riskijuhtimise raamistiku loomine, IT-juhtimise ning selle aluseks oleva poliitika- ja menetlusraamistiku läbivaatamine, ameti värbamispoliitika läbivaatamine ning ameti talitluspidevuse kava ajakohastamine; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist muutustest aru;
21. märgib, et ameti huvide konflikti poliitikat ja pettustevastast strateegiat ajakohastati ja need võeti vastu 2021. aastal;

22. tuleb meelde, kui oluline on tugevdada juhtimis- ja kontrollisüsteeme, et tagada ameti nõuetekohane toimimine; nõuab tungivalt tõhusate juhtimis- ja kontrollisüsteemide olemasolu, et vältida võimalikke huvide konflikti juhtumeid, eel- ja järelkontrollide puudumist, eelarveliste kulukohustuse ja juriidiliste kohustuste ebapiisavat haldamist ning suutmatust teatada probleemidest erandite registris;

Digiüleminek ja rohepööre

23. võtab teadmiseks ametile seoses küberturvalisuse määrusega antud ülesanded, mille eesmärk on edendada küberturvalisuse ühtlaselt kõrget tase kogu liidus, sealhulgas toetada aktiivselt liikmesriike ning liidu institutsioone, organeid ja asutusi küberturvalisuse parandamisel; võtab lisaks teadmiseks ameti toetuse selliste uute poliitika- valdkondade toimikute väljatöötamisele nagu võrgu- ja infoturve, digitaalne tegevuskerksus, e-identimine, autentimis- ja usaldusteenused, Euroopa elektroonilise side seadustik, 5G, digirahakotid, tehisintellekt ja küberjulgeoleku võrgueeskiri; väljendab heameelt selle üle, et amet vastutab selle hindamise eest, kas toode kujutab kavandatava küberkerksuse määruse kohaselt endast märkimisväärset küberturvalisuse riski; rõhutab vajadust tagada piisav personal, mis kajastab ameti suurenenud ülesandeid;
24. märgib, et ametil on olemas küberturvalisuse poliitika ja et sellega kohaldatakse eelkõige nn süvakaitse lähenemisviisi; märgib lisaks, et amet alustas 2021. aastal oma IT-poliitika ja menetlusraamistiku, sealhulgas ameti infoturvapoliitika läbivaatamist; märgib lisaks, et andmekaitsealaseid koolitusi ja küberturvalisuse alase teadlikkuse kursusi pakutakse igal aastal kõigile töötajatele;
25. rõhutab, kui oluline on suurendada ameti digitaliseerimist asutusesisese toimimise ja juhtimise seisukohast, kuid ka selleks, et kiirendada menetluste digitaliseerimist; rõhutab, et amet peab jätkama selles valdkonnas ennetavat tegetsemist, et vältida ametitevahelist digilõhet; juhib siiski tähelepanu sellele, et tuleb võtta kõik vajalikud turvameetmed, et vältida ohtu töödeldava teabe turvalisusele internetis;
26. märgib, et amet töötab hetkel välja keskkonnajuhtimissüsteemi, mille tulemuseks peaks olema ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) sertifitseerimine; märgib lisaks, et Kreeka ametiasutused sõlmisid ameti nimel Ateenas asuva peakorteri hoone rendilepingu, mis toimib täielikult alates 1. juulist 2021, ning et see võimaldab ametil kehtestada rakendamiseks ulatuslikumad keskkonnanahoiumeetmed;

Talitluspidevus COVID-19 kriisi ajal

27. märgib, et alates COVID-19 pandeemia algusest ja 2021. aastal on amet kasutusele võtnud ja säilitanud alalise kaugtöö võimalused, säilitades ja suurendades samas töötajate motivatsiooni, tõhusust ja arengut; märgib eelkõige rahuloluga, et pandeemia ajal saadeti igale töötajale iga päev spetsiaalse e-posti aadressi kaudu ajakohast teavet, milles kirjeldati üksikasjalikult juhtumite arvu ja viimaseid arenguid maailmas, et hoida töötajaid nendega kursis; julgustab ametit rakendada kaug- ja hübriid töömeetoditega seoses saadud õppetunde, et paremini korraldada koosolekuid ja ülesandeid, mida saaks tulevikus täita tõhusamalt kaugosaluse teel kui kohapeal;

Muud märkused

28. märgib, et amet võttis 2021. aasta novembris vastu oma rahvusvahelise strateegia ning see on võimaldanud ametil teha koostööd valikulise arvu kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, tehes eelkõige tööd Ukraina, USA ja NATOga koostöökordade loomisel;
29. kutsub ametit üles arendama jätkuvalt edasi koostöid (nt inimressursid, kinnisvara haldamine, infotehnoloogia teenused ja turvalisus), tugevdama koostööd, heade tavade vahetamist ja arutelusid ühist huvi pakkuvates valdkondades teiste liidu ametitega, et suurendada tõhusust;

30. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 10. mai 2023. aasta resolutsioonile ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta ⁽³⁾.
-

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0190.